

SZÖVEG –
SZABÓ EMESE

Kép - BKK.hu

Kép - Profimedia - Red Dot

Közösségi kert Budapest VIII. kerületében

HAZAI PÁLYÁN

Már több magyarországi településen vannak olyan fejlesztések, amelyek a nyugat-európai és az egyesült államokbeli városokban elterjedtebbek, és amelyeket bátran nevezhetünk „smart city” (okosváros) programnak. Lássuk, melyek ezek a hazai kezdeményezések!

- Itthon az egyik legismertebb okos megoldás a *BKK Futár*, amely a legmodernebb technológiai vívmányokat alkalmazva biztosítja, hogy a fővárosi tömegközlekedést használók a lehető legtöbb információhoz juthassanak, ezáltal pedig a leggyorsabban érjék el úti céljukat. A rendszer műholdas járműkövetésen alapul, ezáltal teszi lehetővé a forgalom valós idejű, 24 órás, folyamatos felügyeletét, rendkívüli helyzetben pedig a gyors és hatékony beavatkozást. Ugyancsak közismert a közösségi közlekedés egyik új formája, a *MOL Bubi*. Ennek rendszere az egyéni közlekedés szabadságát a kötött pályás közlekedés megbízhatóságával egyesíti: a bicikli használata – regisztráció után – az első 30 percben ingyenes, ezt követően már használati díjat kell fizetni, amelyre több lehetőség is kínálkozik. Használat után a bringát bármelyik tárolóban le lehet adni. A kerékpár 4–5 kilométernél hosszabb útra, a közösségi közlekedéssel kombinálva kínál új és hatékony alternatívát, ez pedig igen nagy lépés a környezettudatos és fenntartható közösségi közlekedés elterjesztésében.

ÉPÍTŐ KERTÉSZKEDÉS

Egyre ismertebbek a közösségi kertek is: a KÉK – Kortárs Építészeti Központ 2010 óta foglalkozik a világszerte sok évtizedes hagyományra visszatekintő „community gardening”, valamint az egyre népszerűbb „urban gardening” magyarországi meghonosításával. Legutóbbi közösségi kertjük idén júniusban nyílt a fővárosi VII. kerületben. A városi kertészkedés egyik legnagyobb előnye, hogy különböző korú és háttérű embereket egy közösségbe szervez, ők pedig az élet más területein is hasznosítani tudják a közös kertészkedés során elsajátított szemléletet: általa környezettudatosabbá válhatnak, jobban megbecsülhetik egymás munkáját. A kertek közösségteremtő erejük és nevelő funkciójuk mellett friss zöldséggel, gyümölcscsel, fűszernövényekkel látják el az őket gondozó városlakókat, ami szintén nem utolsó szempont. Oroszlányban, Pécsen, Zalaegerszegen, Veszprémben és Budapesten már ismert az *Ivócsap* nevű találmány is, amelyet a köztéri ivókutak hiánya hívott életre. Ez a szerkezet bármely magyarországi tűzcsapot képes másodpercek alatt ivókúttá alakítani ott és akkor, amikor éppen szükség van rá, még hozzá anélkül, hogy annak eredeti tűzbiztonsági funkciója sérülne. Az ivócsapokat a tervezők elsősorban azoknak az önkormányzatoknak és vízműszolgáltatóknak ajánlják, amelyeknek területén kevés, vagy esetleg egyáltalán nincs ivókút. A piros tűzcsapokra felszerelt kék színű csapokból a nyomógomb benyomásával az ivóvíz 15 másodpercen keresztül folyik.

Az elmúlt években több mint két tucat közösségi kert jött létre Budapesten. Elhanyagolt lakótelepi zöldterületek, iskolaudvarok, vagy épp üresen álló belvárosi foghíjtelkek alakultak rövid idő alatt helyi és egészséges zöldségek, gyümölcsök megtermelésére, pihenésre, kapcsolatépítésre alkalmas sokfunkciós közösségi terekké. Szeptember 2-án egy estére megnyílnak Budapest közösségi kertjei. Városszerte több mint 10 helyszínen, kertbejárással, finom ételekkel és színes programokkal várják azokat, akik bepillantásának a városi kertészek világába, felolvasás, közös főzés, kürtöskalács-sütés és koncertek várják a látogatókat az első Közösségi Kertek Éjszakáján.

KÖZÖSSÉGI KAPCSOLÓDÁS

Jóval nagyobb léptékű hazai okos megoldás az *Ügyfélkapu*, amely az okmányügyek intézését segíti, de mellette használható a legtöbb hivatali ügy bonyolításához is. Rajta keresztül nyomtatványok küldhetők be és tölthetők le elektronikusan, de az ügyfelek betekinthetnek és információt kérhetnek különböző nyilvántartásokból is. Az egyetemisták életét a *Neptun* online adminisztrációs rendszer teszi könnyebbé: ez az egyetemek és főiskolák tanulmányi és pénzügyi adminisztrációját, oktatási és oktatásszervezési feladatainak regisztrálását és információs rendszerét látja el. Már nem intézményhez, hanem helyhez köthető hasznos közösségépítő platform a *Miutcan.hu* is, amely tulajdonképpen egy olyan közösségi oldal, amelynek segítségével az egymás közelében élők ismerhetik fel a jó szomszédságban rejlő lehetőségeket. A regisztrálást követően a tagok eszközöket és alapanyagokat tudnak egymásnak kölcsönözni, de a különböző ház körüli munkákban is tudnak egymásnak segíteni. A platform által könnyen szervezhető az adott környéket érintő társadalmi munkák és események, közös programok is. A kisebb közösségek életét a *Házfal* nevű társasházi közösségi háló segítheti: ennek célja, hogy kapcsolatot teremtsen a társasház lakói között, és eközben átláthatóbbá tegye a pénzügyeket. Egyfajta közösségi térről van tehát szó, amelynél a lakók megismerhetik egymást, összefoghatnak, könnyebben érvényesíthetik érdekeiket. A felhőalapú szolgáltatás a lakástulajdonosokat abban is segíti, hogy átlátható módon értesüljenek a ház ügyeiről, könnyebben találjanak albérlőt, mindezt pedig bárhol, bármikor, bármilyen eszközről megtehetik. ♦

OKOSKOORDINÁTÁK

Az Óbudai Egyetem *SmartLAB Tudásközpontja* fejlesztett már olyan rendszert is, amely a közlekedést mobilhálózati adatok segítségével jellemzi. Ezen információk speciális feldolgozásával olyan társadalmi, gazdasági és fogyasztási térkép „rajzolható meg”, amely a hasonló célt szolgáló technológiáknál pontosabban és összességében takarékosabban mutatja be az adott területen élőket, az arra felé megfordulókat. A módszer alkalmas arra is, hogy tömegek mozgását leírja. Például a mobilhálózati információkból kiolvasható, hogy adott tömegrendezvényeken merre és hogyan mozognak az emberek. A közlekedési csomópontok, nagy forgalmú utak átmenő forgalma ugyancsak jellemezhető ezzel a technológiával.

Budapest XII. kerülete *pánikgomb applikációt* is üzemeltet: ennek lényege, hogy a telefon kijelzőjén megjelenő pánikgomb megnyomásakor az okostelefon automatikusan felhívja a rendészetet, ahol a segélykérő szóban bejelentheti a vészhelyzetet. A rendszer emellett automatikus e-mailt is küld a rendészeti központba, amellyel a telefonban aktivált GPS pontosságától függően megadja a segélykérő aktuális helyzetét. A hegyvidéki önkormányzat UV-B sugázmérő szolgáltatást is indított már: ez abban az esetben, ha a sugárzás mértéke az egészségügyi határértéknél magasabb, SMS-t küld a regisztrált felhasználóknak.